Nº. 3784.

DE TIJD.

1859.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

ZATURDAG 15 OKTOBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 Oktober.

De *Punch*, het geestig karrikatuur-blad van Londen, heeft Keizer Napoleon III eens voorgesteld in de gedaante van een sfinks, loerend in het half duister van ons wereldeel, als de zon ondergaat, en het noch dag, noch nacht is. De voorstelling was even goed geteekend als gedacht en bood een voortreffelijk geheel. In het vak der logtige dagblad-litteratuur zal het moeijelijk zijn iets te ontmoeten, dat zoo diepen zin hult in eene teekening, bestemd om de menigte te vermaken. Met der daad, Keizer Napoleon is een sfinks, op wiens aangezigt het nooit dag of nacht is, en die, sinds hij in Italië het werk begon, dat door de Garribaldi's wordt voortgezet, zooveel raadselen in de wereld werpt als hij woorden spreekt.

Intusschen, de sfinks heeft zijn prestige verloren. Nog drukt wel is waar de grootheid van zijn vreeselijk wigt op Europa; maar een gedeelte van den sluijer, die hem dekte, is opgeligt; zijn geheim is hem ontroofd en de sfinks is geen raadsel meer. De groothersteller der orde in Europa is de zoon der revolutie, die op hem haren stempel heeft afgedrukt, en hem in voortdurenden strijd brengt met de strevingen aan het koningschap eigen. Wie weet thans niet, dat hij er naar streeft om èn de orde èn de revolutie te vereenigen, en dat hij èn de waarheid èn de dwaling in denzelfden smeltkroes werpt, om er een produkt uit voort te brengen, dat hij zijn werk en zijne waarheid zou willen noemen. Maar, de *Katholiek* heeft dit op voortreffelijke wijze in 't licht gesteld, dewijl Keizer Napoleon niet boven, maar onder de dwaalbegrippen van [illegible] staat, zoo kan het mengelmoes van orde en wanorde, van waarheid en dwaling, waarin hij zich beweegt en dat hij aan Europa tracht op te dringen, slechts het gevolg zijn van de revolutie, welker invloed hem overheerscht.

Treffend komt dat uit in de wisseling van toespraak, dezer dagen te Bordeaux gehouden tusschen den Kardinaal-Aartsbisschop van Bordeaux en Napoleon III. Bij den hoogen priester van Gods Kerk, wat een klaarheid en waarheid! En te gelijker tijd met welken eerbied brengt hij den Keizer onder 't oog, wat zijn pligt is jegens God, jegens de Kerk, jegens 't katholieke volk, een pligt, waartoe hij zich door eigen verklaring en plegtige beloften verbonden heeft. Onze lezers zullen onder 't nieuws de toespraak vinden, waarmeê Mgr. Donnet den Keizer begroet heeft. Het stuk kan dienen tot voorbeeld, hoe een hoog geplaatst onderdaan bij eene feestelijke gelegenheid zijn vorst eerbiediglijk de waarheid mag zeggen in den vorm van een kompliment. De prelaat heeft de eischen der waarheid weten te vereenigen met den eerbied aan den Keizer verschuldigd. Hij heeft gegeven aan God wat Godes, en aan den Keizer wat des Keizers is.

Het antwoord daarentegen van den Keizer is, gelijk alles wat van hem uitgaat sinds den Italiaanschen oorlog, ingekleed in woorden, die iets anders beduiden, dan wat de natuurlijke zin aangeeft. Wij geven dat antwoord in zijn geheel achter de toespraak van den Aartsbisschop. Dat antwoord is van des te meer gewigt, omdat het door den Keizer op schrift gebragt en den Kardinaal van het papier is voorgelezen. Het is de *Constitutionnel*, die ons dit meldt.

Wij stappen over de eerste alinea heen, ofschoon daar aan de woorden van Mgr. Donnet een zin gegeven wordt, dien wij er niet in vinden. Het is in allen geval bij het overige slechts eene kleinigheid.

Maar de tweede alinea, wat heeft zij te beduiden? Wat heeft de Keizer zich te beroepen op zijn vast betrouwen, dat een nieuw tijdperk van roem voor de Kerk zal opstaan op den dag, dat iedereen zijne overtuiging zal deelen dat de tijdelijke magt van den Paus niet in strijd is met de vrijheid en onafhankelijkheid van Italië. Wie heeft hij daar op het oog, als hij spreekt van *iedereen?* En welke is de vrijheid en onafhankelijkheid, waarop hij wijst? De Katholieken hebben zoo weinig getwijfeld aan de vereenigbaarheid van de Pauselijke tijdelijke magt met de vrijheid en onafhankelijkheid van Italië, dat zij daarentegen van meening zijn, dat Italië geen vrijheid en onafhankelijkheid kan hebben, zonder de tijdelijke magt van den Paus. Er is vrijheid en vrijheid, onafhankelijkheid en onafhankelijkheid, ten minste in de taal van onzen tijd. Er is ordelijke vrijheid, die op het gezag steunt; er is wanordelijke vrijheid, die van de revolutie uitgaat. Insgelijks is het met de onafhankelijkheid gelegen, die ordelijk en revolutionnair zijn kan. Meent de Keizer dat de wereldlijke magt van den Paus vereenigbaar is met de revolutionnaire vrijheid en de revolutionnaire onafhankelijkheid, die Piëmont met geweld aan de hertogdommen en de Legatiën opdringt; dan zal hij wel tallooze medestanders vinden bij dat soort van volk, dat, om welke reden ook, den weg der revolutie bewandelt; maar hij zal lang wachten eer hij den Paus, de Kerk en de geloovigen in die rampzalige dwaling meêsleept.

Uit de derde alinea van zijn toespraak begrijpen wij, dat de Keizer beproeft zijn systeem van vrijheid en onafhankelijkheid bij den Paus ingang te doen vinden door raadgevingen, waarvan hij zegt, dat zij slechts van een eerbiedig en opregt *devouement* het gevolg kunnen zijn. Dat eerbiedig en opregt *devouement* is evenwel aan eenigen twijfel onderhevig. Wie heeft den Paus gebragt in de moeijelijkheden, waartegen hij worstelt? Wie anders dan de Fransche Keizer-zelf, die gedeeltelijk door eigen daden, gedeeltelijk door daden van anderen, die van hem afhankelijk waren, Italië in vlam heeft gezet, en die vlam heeft gebragt in de Staten van den Paus. Nu die brand woedt komt men raad geven om den brand te blusschen! En die raad is van dusdanigen aard, dat de Paus te regt moet meenen, dat hij dien brand nooit blusschen, maar woeden zal. Wat wonder dat men voor zulken raad terugdeinst? Men stuit gene revolutiën door toe te geven aan revolutionnaire beginselen van vrijheid en onafhankelijkheid. Men bedwingt ze, ja, als men, gelijk de Fransche Keizer, een leger en eene policie bij de hand heeft, en de list gebruikt om vrijheid in de wet te schrijven, waar alleen dwang in de praktijk komt. Maar dat is eene onedele politiek, geschikt welligt voor een man, die bij den dag leeft en geen toekomst heeft; maar hoe den Paus een systeem opgedrongen vol van bedrog en militair geweld? Dat schijnt intusschen te moeten geschieden. En ongetwijfeld heeft de Keizer te dien einde gemeend te moeten verhalen hoe hij, in geval aan zijn raad geen gehoor wordt gegeven, zich verontrust over den dag, die nabij is, waarop zijne troepen uit Rome zullen moeten worden terug geroepen, zonder dat zij weten of zij de regeringloosheid met een schrikbewind dan wel den vrede zullen achterlaten. Om al het gewigt van deze onrust des Keizers wel te vatten, moet men zich herinneren, hoe hij den oorlog tegen Oostenrijk begon tegen den wil van gansch Europa. Maar hij, die gansch Europa trotseerde om Oostenrijk te kastijden, hij zou, om Rome te beschermen, niet durven weerstand bieden aan bemerkingen, die welligt in Engeland en Sardinië zouden kunnen worden gemaakt! De onrust des Keizers is slechts eene waarschuwing voor den Paus, vroeger bij monde van den gezant de Grammont medegedeeld, thans door den Keizer-zelven bevestigd. Zijne Heiligheid zal de raadgevingen van Frankrijks Keizer hebben aan te nemen, of men zal hem te prooi werpen aan de anarchie en het schrikbewind! Zeker zijn dat vraagstukken, waarvan het gewigt aan niemands aandacht ontgaat, en zeer zeker ontgaat het den Heiligen Stoel niet, die er meê bedreigd is; maar als de Keizer meent de verantwoordelijkheid daarvan op den Paus te leggen, dan misleidt hij niemand, buiten het revolutionnair gepeupel, dat misleid wil zijn. De toespraak is als de handenwassching van Pilatus toen hij Christus aan de Joden overleverde. En toch had Pilatus nog poging gedaan om den Zaligmaker te redden, en zeer zeker had Pilatus de Joden niet tot haat tegen Christus opgezet! Als Napoleon III den Paus tot slagtoffer zal maken van de revolutie, die de Keizer voorziet en voorspelt; dan moge hij vrij zijne handen wasschen; wat zal het baten? Het bloed en de rampen, die er uit zullen voortvloeijen, zullen er ten eeuwige dage aankleven. Bij dat alles worden wij pijnlijk aangedaan, wanneer wij zien, hoe bij zulke bedreigingen, tevens nog spraak kan zijn van een bidden, opdat God wijsheid geve aan de volken en vorsten? Het kan ernst zijn, maar 't heeft hier veeleer den schijn, dat men slechts een les heeft willen geven aan de Bisschoppen, die men gaarne om hun invloed voor 't staatsbelang te hulp roept, wanneer men daar voordeel van behalen kan, maar liefst in hunne kathedralen opsluit tot een stil gebed, dat niemand hoort dan God alleen, wanneer men de regten der Kerk aantast. Dan behoort immers een Bisschop te zwijgen, dat is, de regten der Kerk zonder weerstand of protest te laten verkrachten. Zoo niet? Dan gewordt hem het verwijt, dat hij op de hartstogten een beroep doet, en dat hij beter deed met in kalmte de waarheid te zoeken. Dat immers is het advies, dat de Keizer aan de bisschoppen geeft. Waarom, als de Keizer daaraan zooveel waarde hecht, waarom heeft hij dien raad niet sinds lang gegeven aan de pers, die hem ten dienste staat in Frankrijk, en die nu, in plaats van de waarheid te zoeken, sinds een jaar dag op dag tegen den Paus leugen op leugen, laster op laster stapelt, om de hartstogten te beroeren? Waarom dat advies niet gezonden aan den Koning van Sardinië, wiens goevernement acht jaren lang niets anders gedaan heeft, dan de waarheid verheelen, de leugen uitbreiden en de hartstogten opjagen? Waarom de les niet voorgezegd aan de revolutie-makers in de hertogdommen en de legatiën, die alleen van valschheid en overspannen hartstogten leven? En waarom die les aan de Bisschoppen gegeven? De Bisschoppen? Zij hebben de waarheid en verkondigen haar. Is het dat juist wat hindert? De waarheid hoe kalm zij ook wordt verkondigd, wordt ongaarne gehoord en verbittert steeds hen, die de waarheid verdraaijen; met de valschheid vertrouwd zijn, en niet willen dat de waarheid hun valsch doel toelicht.

En zoo is dan de keizerlijke toespraak van het begin tot het einde dezelfde. Zij verheelt achter schoone woorden en fraaije betuigingen ergerlijke beginselen en vreeselijke bedreigingen. Maar zij vergeet ons te zeggen hoe daaruit een nieuw tijdperk van roem voor de Kerk zal voortvloeijen.

De *Provinciale Groninger Courant* van 11 Oktober, Nº. 122, deelt ons een fragment mede uit het protest van Monseigneur Dupanloup, en laat er o. a. op volgen:

"Doch hij zal het verwijt niet kunnen ontgaan, dat hij "in zijne drift de meest ongelijksoortige dingen, waar-"heid en schijn, op de vreemdste wijze ondereen mengt, "ten einde tot het vooraf bepaalde hoofddoel, het be-"toog van de onschendbaarheid van het *wereldlijk gezag* "van het *hoofd der Kerk* te geraken."....

"..... Van den 7den. Eenige dagen geleden heeft de geestelijkheid van Parijs te St. Roch eene geheime bijeenkomst gehouden, waarin de vraag werd geopperd of, met het oog op hetgeen in Italië, met de toestemming van Frankrijk of ten minste van zijn Regering, voorvalt, men niet ontbonden was van zijn eed van gehoorzaamheid tegenover diezelfde Regering? Hoe die vraag beantwoord is, weet men niet."

Als er morgen in een Fransch blad de tijding voorkwam, dat de courantiers van Groningen te Zuidlaren een geheime bijeenkomst hadden gehouden en daarin de vraag geopperd hadden, of zij, bij de schijnbare onverschilligheid der Regering omtrent het aanleggen van spoorwegen, nog gehouden waren tot gehoorzaamheid jegens diezelfde Regering, en als de berigtgever er bij voegde niet te weten hoe die vraag beantwoord was: dan zou de *Groninger Courant* zeggen, dat hare Fransche zuster eene leugenaresse was.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben thans Hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor den jare 1860 onderzocht. Heden ochtend ten elf ure openbare vergadering tot het verkiezen van vijf kandidaten voor het lidmaatschap van den Hoogen Raad, waaruit de Koning eene keuze zal doen. Na afloop dier zitting voortzetting van het onderzoek over de begrooting in de afdeelingen.

In de zitting der Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is bij de opmaking der nominatie van vijf

kandidaten voor het lidmaatschap van den Hoogen Raad, tot eersten kandidaat gekozen de Heer Mr. van den Sande, raadsheer in het hof van Zuid-Holland; tot tweeden de heer van Galen, prokureur-generaal van Zuid-Holland; tot derden de heer Meeussen, lid der Tweede Kamer; tot vierden de heer Heemskerk Azn., lid der regtbank te Amsterdam; tot vijfden de heer Sander, officier van Justicie te Dordrecht, en lid der Tweede Kamer.

In het adres, door den gemeenteraad van Venlo aan de Tweede Kamer ingediend, wordt dat uit Roermond betreffende de Zuidelijke spoorwegen bestreden en er op gewezen, dat de thans in de koncessie voorkomende rigting van Rotterdam naar Ruhrort, Dusseldorp, Keulen enz. regtstreeks over Venlo, door ieder deskundige zal worden geapprecieerd als de aangewezene voldoening aan de eerste voorwaarde der onderneming, „eene kortere verbinding van de Hollandsche koopsteden met den linker Rijnoever dan onze zuidelijke naburen en konkurrenten in staat zijn in 't leven te roepen."

De heer Mr A. D. Meyer, te Amsterdam, de onbezweken kampvechter tegen de bestaande inrigting der Staatsloterij, heeft thans aan de leden der Tweede Kamer een adres ingediend, waarbij een ander plan voor eene loterij wordt ontwikkeld.

Te Kampen is overleden Anthony ten Dam, geboren te Maastricht, en blijkens extrakt uit het doopregister der herv. gemeente aldaar gedoopt op den 15n Februarij 1758, alzoo in den hoogen ouderdom van ruim 101½ jaar. Nog onlangs zag men hem, tot op het laatste nog in het volle bezit van al zijne zintuigen, zijne gewone wandeling door de stad doen.

De ziekte-toestand wordt te Groningen langzamerhand iets beter. Het aantal geboorten bedroeg in de afgeloopen week 22, dat der sterfgevallen 36. — Te Leeuwarden 10 geboorten en 56 sterfgevallen.

HAARLEM, 12 Okt. In de bijeenkomst van den gemeenteraad van heden is naar aanleiding van een brief van het Amsterdamsch-Utrechtsche spoorwegkomitee, op voorstel van den voorzitter, besloten, aan B. en W. op te dragen het ontwerpen van een adres van adhaesie aan dat, hetwelk door dit komitee, betreffende den aanleg der spoorwegen, aan de Tweede Kamer is ingezonden, ter bevordering der belangen van Noord-Holland, en met verwijzing naar een vroeger door den raad ingezonden adres nopens den aanleg van een spoorweg van het Nieuwe Diep naar Amsterdam; en verder om aan B. en W. op te dragen het onderzoek van de vraag, of de Hollandsche spoorweg-maatschappij zich heeft verbonden om, bij het erlangen van de rijks-subsidie voor het versmallen van haar spoor, een spoorweg naar Woerden of naar eenige andere plaats aan te leggen, ten einde alzoo dezen spoorweg in dadelijk verband te brengen met den Rijnspoorweg; alsmede, wat er bestaat ten aanzien van het aangevoerde door den raad van den Helder, nopens den aanleg van een spoorweg door de Hollandsche spoorweg-maatschappij, met eene bijdrage van een millioen en een rente-waarborg van 3 pCt. van een kapitaal van 6 millioen.

DEVENTER, 18 Okt. Er cirkuleert hier een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, hetwelk reeds met onderscheidene handteekeningen is voorzien en tot adhæzie strekt aan het adres van het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorweg-komitee, waarmede men zich, behouden eene enkele aanmerking, geheel vereenigt. In het Amsterdamsch-Utrechtsch adres wordt gesproken van eene lijn van Utrecht naar Deventer of Zwolle, op eene wijze als of die beide rigtingen voor het algemeen gelijk zouden staan. Daarmede kan men niet instemmen. Evenzoo als, naar overtuiging der adressanten, Utrecht het centraalpunt voor het binnenlandsch verkeer en het uitgangspunt naar het Zuiden moet zijn, evenzoo acht men Deventer als het centraalpunt voor de Noordelijke en Oostelijke lijnen. Deze rigting acht men de natuurlijkste, kortste en min kostbare, hetwelk in het adres uitvoerig wordt aangetoond.

DORDRECHT, 12 Okt. Vele jaren geleden werd alhier in het Gast- en Ziekenhuis verpleegd Aaltje van Baden. Deze is in de vorige maand te Zalt-Bommel in een gesticht overleden en heeft uit erkentelijkheid hare nalatenschap, die op ƒ 8000 à ƒ 9000 begroot wordt, aan het stedelijk Gast- en Ziekenhuis te Dordrecht vermaakt. De renten van het kapitaal moeten nog aan een arbeider in Gelderland, een neef van haar, gedurende zijn leven uitgekeerd worden.

BREDA, 11 Oktober. De onlangs in ruim 93 jaren overleden heer A. J. Tigenhouez, die in zijn leven zoo vele blijken van weldadigheid gaf, heeft bij uiterste wilsbeschikking eene som van ƒ 5000 vermaakt tot de oprigting mede van een stedelijk oude-vrouwenhuis, waaraan hier behoefte is.

Men verneemt dat met 1° November aanst. er reeds een zestal oude moedertjes in worden opgenomen, en de opening van deze nuttige inrigting, alsdan zal plaats vinden.

MAASTRICHT, 12 Okt. Gisteren heeft de gemeenteraad besloten op de aanvrage der regering, om subsidie voor den aanleg van spoorwegen, een weigerend antwoord te geven.

DELFT, 13 Okt. De prijzen der Boter waren heden ƒ 56 à ƒ 67 naar kwaliteit.

HOORN, 13 Okt. Op de markt alhier werden aangevoerd 267 stapels Kaas Prijs: Kleine Gras ƒ 29. Id. Commissie ƒ 28,50.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 14 Okt. De *Constitutionel* bevat een artikel onderteekend Boniface; waarin wordt gezegd, dat de quæstie aangaande de Lombardijsche schuld de eenige is, die nog te Zurich te behandelen overblijft; de kontrakterende mogendheden zijn het eens aangaande al de overige punten, en de onderteekening van het traktaat zal eerstdaags plaats hebben. Men verwacht, dat de niet geregelde quæstiën aan een kongres ter beslissing zullen worden onderworpen, omtrent welks bijeenkomst alle mogendheden het thans een zijn.

LONDEN, 14 Okt. De *Morning-Post* bevat eene dépêche, meldende dat het kongres, dat op de konferentiën moet volgen, bijeengeroepen is. Alle groote mogendheden, Engeland daaronder begrepen, zullen er vertegenwoordigd zijn.

— De *Borussia* is aangekomen met berigten uit New-York van den 1n. Het berigt van de door generaal Degollado behaalde overwinning op de liberalen wordt bevestigd. Alvarez rust eens expeditie tegen de hoofdstad uit.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Okt. Z. Em. de Kardinaal-Aartsbisschop van Bordeaux heeft tot den Keizer de volgende aanspraak gehouden:

„Sire!

„De geestelijkheid van dit diocees acht zich gelukkig, bij monde van zijnen Aartsbisschop, Uwe Majesteit op nieuw de hulde van haren eerbied en verknochtheid te kunnen aanbieden. Met echt Fransche fierheid ziet zij tot den vorst op, wiens dapper zwaard den roem van het land zoo hoog heeft opgevoerd. Het is haar een geluk de moeder van den keizerlijken prins en de edele vorstin te mogen begroeten, die de vastheid der ziel zoo wel weet te paren aan de goedheid des harten, en die, in moeijelijke dagen, de zorg der publieke aangelegenheden met mannelijke kracht heeft weten te dragen.

„Sire, toen de stad Bordeaux u, acht jaren geleden, vol geestdrift ontving en de gewelven onzer oude baziliek van de toejuichingen des volks weergalmden, waren mijne priesters en ik daar, om met blijdschap tegenwoordig te zijn bij hetgeen ons de doop van een nieuw rijk toescheen. Wij baden toen voor hem, die den altijd stijgenden stroom der revolutiën gestuit had, die op het voorhoofd van de Kerk en het priesterschap den eerekrans bevestigd had, welken men aan beiden wilde ontweldigen voor hem, die zijne groote roeping had ingewijd, door aan Christus' Stedehouder zijne stad, zijn volk en zijne tijdelijke magt ongeschonden weder te geven.

„Nu bidden wij nog, Sire, en zoo mogelijk met meer vuur, opdat God u de middelen schenke, gelijk hij u den wil gegeven heeft, om getrouw te blijven aan die christelijke staatkunde, welke uwen naam in zegening bragt en welligt het geheim is van den voorspoed en de bron van den roem uwer regering.

„Wij bidden met een vertrouwen, dat door niets wil wankelen (*qui 's obstine*) met eene hoop, welke treurige gebeurtenissen en heiligschendende gewelddaden, niet hebben kunnen ontmoedigen, en de drijfveer dier hoop, waarvan de verwezenlijking nu zoo moeijelijk schijnt, zijt gij, Sire, na God. Gij, die den oudsten zoon der Kerk waart en nog zijn wilt, gij, die deze merkwaardige woorden gezegd hebt: „De tijdelijke souvereiniteit van het eerbiedwaardig Hoofd der Kerk is even naauw verbonden met den luister van het Katholicismus als met de vrijheid en onafhankelijkheid van Italië." Schoone gedachte, geheel overeenstemmende met de gevoelens, welke het doorluchtig hoofd van uw stamhuis uitte, toen hij nopens de tijdelijke magt der Pausen zeide: „De eeuwen hebben haar gevormd en zij hebben 't wél gedaan."

„Gisteren, toen Uwe Majesteit voor het eerst de heilige stad betrad, welke als door een wonder op eene eertijds eenzame kust ontstaan is, toen men u geknield zag in een heiligdom — gewijd toevlugtsoord, gesloten voor het geraas der wereld en geopend voor den hemel om den dauw te ontvangen, welke van daar afdaalt — toen scheen het aan allen, dat de Onbevlekte Beschermster dier plaatsen u, uwe doorluchtige gemalin en uwen zoon met hare moederlijke hoede bedekte. Gij zult de schuld uwer dankbaarheid aan Haar betalen door eene zegepraal aan haren Zoon te bereiden in den persoon van diens Stedehouder. Die zegepraal is u waardig, Sire, zij zal een einde maken aan de angsten der katholieke wereld, welke haar met geestdrift zal begroeten."

Antwoord des Keizers:

„Ik dank uwe Eminentie voor de gevoelens, welke „zij jegens mij uitdrukt, zij doet regt aan mijne bedoe„lingen, zonder nogtans de moeijelijkheden te miskennen, „welke tusschen deze oprijzen, en het schijnt mij toe, „dat zij hare hooge roeping wel begrijpt, door het ver„trouwen te versterken, liever dan nuttelooze onrust te „verspreiden.

„Ik dank u dat gij mijne woorden hebt willen in 't „geheugen roepen, want ik koester de vaste hoop, dat „een nieuw tijdperk van roem voor de Kerk zal geopend „worden, ten dage waarin iedereen mijne overtuiging zal „deelen, dat de tijdelijke magt des H. Vaders de vrij„heid en onafhankelijkheid van Italië niet in den weg „staat.

„Ik kan hier niet treden in uiteenzettingen, welke het „ernstige vraagstuk zoude eischen, dat gij hebt aange„roerd, en ik bepaal mij, er aan te herinneren dat de „regering, welke den H. Vader op zijn troon hersteld „heeft, hem slechts raadgevingen kan doen hooren, al„leen ingeboezemd door eene eerbiedige en opregte ver„knochtheid aan zijne belangen. Hij verontrust zich met „grond over den dag, welke niet ver meer af kan zijn, „waarin Rome door onze troepen ontruimd zal worden; „want Europa kan niet veroorloven, dat de bezetting, „welke tien jaren duurt, in het onbepaalde wordt voort„gezet. En wat zal ons leger, als het zich terug trekt, „achter zich laten? De regeringloosheid, een schrikbe„wind of den vrede? Ziedaar vraagstukken, welker gewigt „aan niemand ontsnapt. Maar geloof het wel, in het „tijdperk dat wij beleven, moet men, om die te beslis„sen, in plaats van de kokende driften op te roepen, „met kalmte de waarheid nasporen, en de Voorzienigheid „bidden, volken en vorsten te verlichten nopens het wijze „gebruik hunner regten en de uitgestrektheid hunner „pligten.

„Ik twijfel er niet aan of de gebeden van Uwe Emi„nentie en harer geestelijkheid gaan voort op de Kei„zerin, op mijnen zoon en mij de zegeningen des He„mels af te roepen."

— De toespraak van den Keizer te Bordeaux heeft, zooals gewoonlijk al wat hij zegt, vooral in de politieke kringen der hoofdstad, eene diepen indruk gemaakt. Sommige dagbladen trachten er een voor de herstelling der Pauselijke magt in de Romagna zeer gunstig besluit uit te trekken; anderzijds is men van een geheel tegenovergestelde meening, en men wil er in zien, dat het Fransche goevernement onwrikbaar de aan den H. Stoel gevraagde hervormingen eischt, als daarvan de bepaalde voorwaarde van zijnen bijstand makende.

Dat dit de ware zin der keizerlijke woorden is zou kunnen worden afgeleid uit de ontevredenheid, die algemeen onder de geestelijkheid heerscht. Overigens zal de weerklank dier rede niet minder buiten als in Frankrijk zijn; door den telegraaf is bereids bekend geworden dat ze in Engeland een goeden indruk zou hebben gemaakt, altans te oordeelen naar de gelijktijdige goedkeuring er aan gehecht door den *Times*, den *Morning Post* en den *Daily News*.

— Monseigneur de Bonnechose, bisschop van Evreux heeft, in eenen brief aan Mgr. den bisschop van Orleans verklaard geheel en al overeen te stemmen, met de gevoelens door dien kerkvorst in zijn bekend protest uitgedrukt.

— Ook de bisschop van Metz heeft eene cirkulaire uitgegeven tegen de zaken in de Romagna.

— Sedert de terugkomst van graaf Walewski van Biarritz heeft hij verscheidene leden van het korps diplomatiek ontvangen, wie hij, naar beweerd wordt, zou verzekerd hebben, dat ten gevolge van de tusschen Frankrijk en Oostenrijk, sedert prins Metternich's zending bestaande overeenstemming, de zaken in Italië derwijze zouden zijn geregeld om aller belangen te voldoen. Mogt dit waar zijn, dan is het te wenschen dat de tusschen Weenen en Parijs overeengekomen besluiten zoo spoedig mogelijk ten uitvoer komen, ten einde de bezorgdheid bij het publiek, die dagelijks grooter wordt, te verdrijven. Maar de vraag doet zich nu voor, hoe de woorden van graaf Walewski met de keizerlijke toespraak in overeenstemming te brengen.

— De *Correspondence Havas* meldt, dat ter beurze verscheidene geruchten in omloop waren, welke valsch zijn. Deze geruchten komen hierop neder:

Te Rome zou eene omwenteling tot stand zijn gekomen; Tusschen de Fransche en Engelsche eskaders in de wateren van Tanger had eene ontmoeting plaats gehad; de heer Bourqueney heeft Zurich verlaten.

— Generaal Dabormida is van Turijn herwaarts op reis.

— De tijdingen uit Lombardije zijn ongunstig. Men klaagt daar, dat men behandeld wordt als in een veroverd land; dat intriganten zonder bekwaamheid met de posten gaan strijken en dat bekwame lieden, die het vertrouwen hunner medeburgers verdienen, voorbij worden gezien. Kortom, men is daar wel zeer verheugd, dat

men aan de Oostenrijksche verdrukking ontkomen is, maar alles behalve tevreden over het tegenwoordige.

— Volgens te Marseille ontvangen berigten uit Genua van 12 dezer, was generaal Rousselot, een Franschman, die den groothertog van Toskane gediend heeft, op den weg van Lucca aangehouden en te Florence in verzekerde bewaring gesteld; hij was echter later losgelaten en naar Parijs vertrokken.

— Uit Parma werd dezer dagen, onder anderen het volgende gemeld: De diktator Farini is hier aangekomen, heeft de gewapende magt bijeen doen komen en de inhechtenisneming der hoofdaanleggers van en medepligtigen aan den moord van 5 Oktober bevolen. De stad is rustig. De schuldigen zijn geïntimideerd. De volgende proklamatie is gisteren aangeplakt: „Parmezanen! Uwe stad is bezoedeld, onze goede naam geschonden, onze vrijheid ontwijd en gehoond. Italië, dat door de edele houding zijner zonen in de achting der beschaafde volken rijst; en het openbaar geweten eischen genoegdoening en zullen die hebben. Het volk heeft mij opgedragen zijne regten te verdedigen; de schuldigen zullen dus gestraft en Italië zal niet onteerd worden. Burgers en nationale garden vereenigt u om mij onder den vaan der beschaving en van Italië. Italië's vaan is altijd daar, waar men zelfs zijn leven veil heeft, niet waar laauwheid heerscht en de eer voorbijgezien wordt. Onze grootmoedige Viktor Emmanuel is door het gebeurde bedroefd. Hij is gewoon een volk te regeren, dat 's vijands bloed slechts op het slagveld vergieten, dat zijne vrijheid wist te bewaren en die ook anderen zal verschaffen omdat het naar vriendenraad weet te luisteren."

— De expeditie van Spanje tegen Marokko, is, zooals bereids gemeld, in Engeland niet met veel genoegen vernomen; ook beweert men, dat de door Frankrijk tegen Marokko gereed gemaakt wordende expeditie Groot-Brittanjes gevoeligheid gewekt heeft; ja, men verzekert dat er aan het kabinet te Parijs bepaalde verklaringen zijn gevraagd, waaruit men zich haast het besluit te trekken, van een verkoeling der vriendschap tusschen beide rijken. De toebereidselen, waarmede men voor de expeditie tegen China bezig is, schijnen evenwel die verkoeling niet te bevestigen.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Okt. De beroemde ingenieur Stephenson is overleden.

— De korespondent van den *Times* te Weenen zegt, dat de pogingen van Oostenrijk ter verzoening tegenover Rusland voortduren. Aartshertog Albrecht vertrekt naar Warschau. Beide Keizers zullen later bijeenkomen.

— Het schijnt, dat men voornemens is hier en daar het gebruik van glazen klokken in te voeren in stede van metalen; althans in het torentje eener kapel te Carlisle is dezer dagen eene groene glazen klok opgehangen, die 14 duim hoogte en 13 duim diameter heeft

DUITSCHLAND.

WEENEN, 13 Okt. De *Ost-Deutsche Post* behelst den volgenden brief over de betrekkingen tusschen den H. Stoel en Frankrijk:

„De konferentiën te Zurich schijnen haar einde te naderen. Sardinië heeft op het laatste oogenblik eene belangrijke koncessie gedaan, waartegen Oostenrijk zijnerzijds heeft afgezien van een gedeelte der vergoeding, welke het eischte, en zich tevreden gesteld met een som, die volstrekt niet in verhouding is met de grootheid der zaak. Viktor Emmanuel schijnt van den storm, dien Rome tegen Piëmont loslaat, het bewustzijn en voorgevoel gehad te hebben. Misschien verneemt men dra, dat de Piëmontezen, die in de Legatiën bedrijvig zijn, eenigen als diktatoren, anderen als ondergeschikte overheden, door het Sardinische goevernement zullen worden terug geroepen met de bedreiging van hun burgerregt als Sardiniers, ingeval van weigering, te zullen verliezen. 't Is evenwel twijfelachtig dat de heer Ratazzi zich daarmede zal belasten. 't Is een feit dat prins Poniatowski zes en dertig personen heeft aangewezen, die, hoewel Piëmontezen, in de hertogdommen de gewigtigste politieke rollen spelen en wier dadelijke terugroeping voldoende zou zijn om de beweging te fnuiken. Voor de juistheid der bewering staat men niet in, maar 't is genoeg dat men ze zou kunnen doen om het regt te hebben bepaald van Piëmont te eischen, dat het die lieden terugroepe. Ten aanzien der zamenhechting kan het hof te Turijn zich geen illuziën vormen. Alvorens Napoleon III, vooral betreffende Toskane, er in bewilligt, zal een nieuwe oorlog moeten uitbreken.

„Wat de Legatiën betreft, men heeft nooit, zelfs niet op het tijdstip dat Napoleon zijne proklamatie te Milaan uitvaardigde, het plan gehad om ze aan het gezag van den H. Stoel te ontrukken, of ze aan Piëmont af te staan. Daaraan dachten de Franschen zelfs niet in de schoonste oogenblikken van de Fransch-Sardinische alliantie. 't Is onbegrijpelijk dat Viktor Emmanuel en zijne raadslieden zich te dier zake zoo halsstarrig hebben betoond, en zich een menigte bezwaren op den hals halen, onder anderen de Romeinsche quæstie, onder wier gewigt zij zullen bezwijken. Die blinde halsstarrigheid in eene politiek, welke tegen Piëmont de zoowel geestelijke als wereldlijke wapenen van het Katholicismus doet opheffen, bewijst voldoende dat Engeland de hand in het spel heeft, en het hof te Turijn het gewigt van den bijstand overdrijft, dien het van die zijde zou kunnen ontvangen.

„De spanning tusschen de kabinetten van Londen en van Parijs is alzoo niet geminderd en het zou van zeer veel beteekenis zijn, wanneer men zag dat de Fransche vloot, die op geheimzinnige wijze Toulon heeft verlaten, te Ancona voor anker ging liggen. Tot hiertoe is het doel dier vloot zoo geheim gehouden, dat het ministerie van Buitenlandsche Zaken op de vragen, die het deswege gedaan werden, niets anders heeft geantwoord, dan dat de vloot geene Europesche mogendheid eenig letsel zou toebrengen.

„Maar met zulke raadselachtige woorden kan men slechts voor korten tijd een geheim verborgen houden. 't Kan overigens in één woord gezegd worden, dat men op een verkeerden weg is, wanneer men uit de afzondering, waarin de hertog de Grammont zich te Rome bevindt, eene spanning tusschen Frankrijk en den H. Stoel afleidt. De feiten betreffende dien diplomaat zijn niet behoorlijk medegedeeld; ziehier wat er gebeurd is: Op de audientie bij den Paus heeft de heer Grammont allerlei voorstellen ten aanzien der Legatiën gedaan, doch in den nederigen vorm van vragen. Maar wijl zij een soort van staatkundige afscheiding onder de suzereiniteit des Pausen tot slotsom hadden, viel Pius IX, toen hij, Grammont, daarvan begon, hem plotseling met deze woorden in de rede: „Spreekt gij, mijnheer de hertog, in naam van uw Keizer en meester?" Ontsteld door de verbolgenheid van Z. H., antwoordde de hertog, dat het gesprek geen officieel karakter had, en hij zich eenvoudig veroorloofde te vragen, wat 's Pausen bedoelingen waren nopens zekere wenschen en zekere denkbeelden, welke hij door aanzienlijke personen van Bologna had hooren uitdrukken. „Sinds wanneer, hernam de Paus, is de ambassadeur van Frankrijk de diplomatieke vertegenwoordiger der revolutionairen van mijn Staten?" en daarmede had de audientie een einde. Nu zou men kunnen vragen, of men hier te Parijs lust heeft de zaak van den hertog de Grammont te omhelzen."

— Over Triëst ontvangen berigten uit Konstantinopel melden dat de kommissie van onderzoek in de zaak van het bekende komplot hare laatste zitting gehouden heeft de uitslag harer werkzaamheden is niet bekend. Een der medepligtigen, Monastir-pacha, is te Konstantinopel aangekomen. Aschaffer-pacha is naar Corfu vertrokken. De *Levant Herald* en de *Presse d'Orient* zijn geschorst.

ITALIË.

ROME, 8 Okt. De Piëmontesche en Mazzinistische partijen verspreiden allerlei verontrustende berigten en houden het volk in voortdurende beweging. Zoo verzekeren zij, dat de Paus vertrokken is om niet meer terug te keeren, dat de Koning van Napels hem ontvangen zal om hem een tweede maal naar Gaëta te voeren, of dat het pauselijk korvet hem naar Spanje moet overbrengen. De waarheid is eenvoudiger. Z. H., vermoeid door de angsten, welke de toestand der Kerk hem veroorzaakt en door de aanvallen, welke het zaamgezworen Europa op zijne tijdelijke magt doet, heeft, den raad der geneesheeren gehoor gevende, er in toegestemd eenige rust te nemen, ten minste, gedurende eenige dagen een vrijer en heilzamer lucht in te ademen.

Het kluchtspel dat de gewezen zaakgelastigde van Piëmont hier verschaft, is nog niet ten einde. Er is een gansche historie geweest van vizite-kaartjes, waarin de Fransche en Romeinsche policie eene geheel vereenigde rol gespeeld hebben. De eersten door eene volmaakte orde te handhaven en naar den letter de bevelen van generaal Goyon te gehoorzamen, de andere door den heer della Minerva een trek te spelen, welken hij geenszins wachtte: Die agent der revolutie zal op de kaartjes, in de mand geworpen, welke hij daartoe bestemd had, namen kunnen lezen, die hem niet zullen doen lagchen.

Maar wat ernstiger is en de heer della Minerva niet zal mededeelen, is de nota, welke de Kardinaal-Staatssekretaris hem heeft doen overhandigen. Dat dokument, vol van de waardigheid, gematigdheid en vastheid van taal, welke de regering van den H. Stoel in de gewigtigste omstandigheden weet te gebruiken, stelt het gedrag der regering van Piëmont tegenover de majesteit van Paus Pius IX in het helderste licht. Schandelijke bladzijde in de geschiedenis van Sardinië, en treurig bewijs der dubbelzinnigheid van eenige mannen, die de eer eens volks en van een koningschap bezwalken, dat eertijds zoo gehecht was aan de Kerk.

De heer della Minerva moest met de stoomboot vertrekken, welke, op reis naar Genua, Livorno aandoet. Maar bevelen uit Turijn hebben dit veranderd; de gewezen zaakgelastigde zal over land gaan en de bevolkingen, welke zijne agenten voorbereid hebben, onderweg eene laatste handreiking kunnen doen. Er zal dus niets ontbroken hebben aan wat zijne rol hem nopens schurkerij en verraad beveelt.

Om te doen zien dat hij geene manifestatiën wil, vertrekt de heer della Minerva op Zondag namiddag en doorreist den Pauselijken Staat. Was hij te Parijs en oefende hij het verraad jegens Keizer Napoleon uit, zooals hij hier tegen den H. Vader doet en had hij het voornemen de Franschen bij zijn vertrek tot opstand aan te zetten, zou het niet gevraagd behoeven te worden wat de Keizer doen zoû. Het is intusschen tegen aller Vader, tegen dien Vader van Frankrijk en der volkeren, dat een Piëmonteesch agent, ten spijt van eer, regtvaardigheid en waarheid, tot het laatste oogenblik zal werkzaam geweest zijn. Het ware te wenschen dat de Regering van den Kerkelijken Staat jegens diergelijke personen zich minder toegevend betoonde.

Mazzini schreef, gelijk bekend is, den 23 Sept. een brief aan Viktor Emmanuel: Na de beleediging welke dien Koning door de oproerlingen is aangedaan, die hem kroonen kwamen aanbieden, wordt hij op nieuw gehoond door een hoofdman van sluikmoordenaars, die hem aanraadt alle kroonen, de zijne er onder begrepen, weg te werpen. Pietro Ripari, van Brescia, chirurgijn-majoor bij het legioen van Garibaldi schreef in 1848, door tusschenkomst van Manin, ook aan Karel-Albert en zeide dien vorst, dat hij zich met onsterfelijken roem zoude bedekken door op hunne wijze te handelen, maar dat hij alles zou verliezen bij aldien hij dat niet deed. Bij Mazzini op zijne stoutmoedigheid pogchende, zeide hij: „Nu is de Koning uitmuntend bediend met mijn beste inkt en fijnste pen." In weêrwil hiervan zijn er Piëmontezen, die, hunner eerzucht slechts gehoor gevende, dwaaselijk beweren: dat de Mazzinisten hebben opgehouden te bestaan.

Elke stem, welke zich verheft om waarheid en regt te verdedigen, moet gesmoord worden. Zij kan zelfs de klagten niet herhalen, welke de vrienden van Viktor Emmanuel in hunne nieuwsbladen uiten. De *Cattolico* is in beslag genomen voor het mededeelen van een artikel uit den *Times*, over den toestand van Toskane, hetwelk door de *Nazione* van Florence en de *Armonia* insgelijks overgenomen was.

TURIJN, 13 Okt. Volgens alhier ontvangen berigten uit Parma hebben aldaar nieuwe arrestatiën plaats gehad.

De prokureur-generaal en de regter van instruktie zijn afgezet.

Er heerschte te Parma eene volmaakte rust.

De nationale garde en de inwoners van alle standen, onderteekenen er adressen van dankzegging en gelukwensching aan den diktator.

In de provincie Piacenza is de konskriptie afgeloopen; slechts twee personen hebben zich niet aangegeven.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 Oktober.

BEVALLEN (9 Okt.): A. de Vries, geb. Joosting, D.

OVERLEDEN (8 Okt.): A. van der Sluys, geb. Hienfeld, 79 j. — (9 Okt.): H. Meijer, 28 j. — (11 Okt.): C. F. Hollermann, 54 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55 9/16	2/m. Livorno	ƒ 38⅝
Zigt "	" 55⅞	" Napels	" 79
2/m. Bordeaux	" 55	3/m. Petersburg	" 167
½/m. "	" 55½	6/w. Weenen	" 93½
3/m. Madrid	" 241	" Augsburg	" 99
" Cadix	" 243	" Frankfort	" 99¾
" Sevilië	" 240	2/m. Hamburg	" 35⅛
" Bilbao	" 240	Zigt "	" 35 5/16
" Lissabon	" 40⅝	2/m. Londen	" 11.67½
" Porto	" 40¼	Zigt "	" 11.72½
2/m. Genua	" 45½	Rotterdam	" ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 13 Okt. België 2½ pc. 55⅛; 4½ pc. 93⅝ p; Metal. 57⅛; Nation. 62; Spanje 1½ pc. 33g; 3 pc. 43.

PARIJS, 13 Okt. Rente konts 4½ pc. —.—, in liq. 3 pc. —.—; op tijd 3 pc. 69.—; Credit mobilier 775.—; Fr.-Oost. Spoorw. 556.75; Russ. Spoorw.-Aktiën 502.50; N. leen. 3 pc. 69⅜; Spanje 1½ pc. 34½; 3 pc. 43½; Passive 10½; Cred. Spanje 272.50; Rom. Leening 86.—.

MADRID, 12 Okt. Spanje 3 pc. 43.60; 1½ pc. 34.10.

LONDEN, 13 Okt. Consols 95⅞ a 96; Brazil. [illegible] —; 3 pc. Mexiko 22½ a ¾; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. [illegible]; 4½ pc. id. Holl. bonds —; Grenada [illegible] 5⅛ a 5½; id. [illegible] 17¾ a 18¼; 5 pc. Venez. 27¼ a 27¾; 2½ pc. id. 14¼ a ¾; 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 46¼ a 46½; 1½ pc. id. 34 a 34¼; Coupons 4¾ a ⅞; Passive 11 a 11⅛; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. [illegible]; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. —; Illinois Shares 62 a 63; id. 7 pc. Oblig. 76 a 77; Sardinie 86½ a 87½; Ecuador —.

WEENEN, 13 Okt. Met. 5 pc. 70.40; 2½ pc. —.—; Nat. 76.20; Loten 1854 4 pc. 110.—; Bank-Aktiën 883; Noord-Baan-akt. —.—; Oostenr. Cred. Loten 96; Cred. Anst. 203.80;

Ö.-Fr. Spoorw.-akt. 263.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 12.20; Parijs 48.30; Frankf. —.—; Amst. —.—; Goud 22½; Zilver 18¼.

BERLIJN, 13 Okt. Metalliek 5 pc. 57; Nationale 62¼, Stiegl. 5de serie 96½; 6de id. 105½; Rusland 5 pc. ——, Nieuwe 3 pc. 65; Pruiss. Staats. 4½ pc. 102; id. Nieuwe 5 pc. 103⅝; Fr. Oost. Spoorw. 142½; Credit 81¾; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17⅞, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141¾, 2/m. 141⅛, Weenen —, Petersburg 95½.

FRANKFORT, 13 Okt. Metalliek 5 pc. 56¼; Nation. 60⅞, Cred. Akt. 191½, Spanje 3 pc. —, 1½ pc. —; Bankakt. 848, Wissel op Londen 116⅜, Weenen 94⅞, Parijs —, Diskonto —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		13 OKT. 4½ u.	a		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.				
Nederl. Bank	4 ″		″		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64¼	″	64 5/16	
Dito Dito	3 ″	77¼	″		
Dito Dito	4 ″	97⅝	″		
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″	94¾	″		
Aand. Handel-Maatsch.	″		″		
Oost-Ind. Leening	4 ″		″		
Aand. Holl. Spoorweg			″		
Leening idem	4½ ″		″		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″		″		
Maatschappij van Weld.	4 ″		″		
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ ″		″		
Dito *Rothschild*	2½ ″		″		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën	1½ ″	33 1/16	″	33¼	33 1/16
Dito	3 ″		″		
Dito Binnenlandsche	3 ″	42	″	42⅜	42 1/16
Amortisable Schuld		11	″		
Bewijzen Coupon			″		
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*			″		
Portugal, Obligatiën	3 ″	44¼	″	44⅜	44¼
Dito 856/1857	3 ″	43 1/16	″	43 3/16	
Uitgestelde			″		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 ″	104¼	″	104½	104½
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	101⅞	″		
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″	86¼	″		
Dito bij idem 1840	4 ″		″		
Dito bij *Stieglitz*	4 ″	82½	″		
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Dito 5de Serie	5 ″	92¼	″	92⅝	92½
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	100¼	″	100½	100¼
Dito Adm. te Hamburg	5 ″		″		
Dito dito te Londen	5 ″		″		
Dito dito dito	4½ ″		″		
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″		″		
Certifikaten van dito	6 ″	63¾	″		
Spoorweg-Aktiën			″		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		158	″		
Obligatiën	4 pCt.	78⅝	″		
Pruissen, Oblig.	5 ″	101½	″		
Aandeelen 1854	3½ ″		″		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 ″		″		
Dito dito	4 ″		″		
Dito Metalliek	5 ″	52⅞	″	53¾	52 15/16
Dito Rente Amsterdam	5 ″	73	″		
Dito Nationale 1854	5 ″	57⅞	″	58¾	57 15/16
Dito dito	2½ ″	28 7/16	″	28⅝	28½
Weener Bankaktiën	f	830	″	835	830
Dito Aand. fl. 250, 1839	″		″		
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	270	″		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			″		
Napels, Cert. bij *L en B.*	5 ″		″		
Dito bij *Rotschild*	5 ″		″		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″		″		
Dito	3 ″		″		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″		″		
Dito 1839 van £ 100	5 ″		″		
Dito 1843 ″ ″ 100	5 ″		″		
Dito 1852	4½ ″		″		
Dito 1858	4½ ″	91½	″		
Sardinië	5 ″		″		
Peru, Geldl. 1854	4½ ″		″		
Dito te Parijs	″		″		
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″		″		
Venezuela, dito 6 pCt. thans	3 ″	26 5/16	″		
Dito Uitgestelde	1 ″		″		
Grenada, Obligatiën	3½ ″	15 7/16	″	15½	
Dito Uitgestelde		5	″		
Mexico, dito	3 ″	21	″	21⅛	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*,	Lr. A ″	95¾	″		
Dito dito	Lr. B ″		″		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.	82½	″		
Amerik. Bank-Aktiën			″		
Illinois Spoorw. Aandeelen			″		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.		″		
Louisiana	5 ″	101	″		
Griekes, Obl. Geldl. 1825	5 ″	3¾	″		

Handel-Maatschappij kontant ——; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 221¾, 22¼; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 3 pc. Russen 64⅞.

Met uitzondering van Binnenlandsche, Mexikaansche en Russische fondsen was overigens de markt flaauw, vooral in Oostenrijksche, die bij voorname verkoopen 1 pCt. lager blijven.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 14 Oktober tot 3¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64⅜; Aand. Handel-[illegible] ——, Spanje, Binnenl. 3 pc. 42½; Rusl., Obl. bij [illegible], Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie [illegible] Met. 5 pc. 54⅜, dito 2½ pc. 29, [illegible] dito Nationale 1854 5 pc. 59⅜.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 23,50	à —	Pruissische	f 35	à —
Napelsche	″ —,—	″ —	Spaansche	″ —,—	″ —
Div. in £	″ 11,65	″ —	Hamb. Russ.	″ 32⅝	″ —
Eng. Russen	″ 11,70	″ —	Russ. in Z. R.	″ 33⅝	″ —
Fransche	″ 55¼	″ —	Polen ″ ″ ″	″ 33¾	″ —
Belgische	″ 55¾	″ —	″ ″ Fl.	″ 26¾	″

Buitenl. Spanje f 55⅛. Nation. Met. d°. 1 Julij 1859, f —.—. Amerik. in D. f 2.34.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,60 à 9,70
Oude Gerande Dukaten	″ 5,50 ″ 5,60
Wigtige Souvereinen	″ 11,65 ″ 11,75
″ Pistolen	″ 9,55 ″ 9,65
Stukken van 20 Franks	″ 9,30 ″ 9,40

Baren Goud en Speciën à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9½ à 10½ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters per Stuk	f 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Franks	″ 2,33 ″ 2,36
Brabandsche Kroonen	″ 2,65 ″ 2,70
Fransche	f 2,70 f 2,75
Pruissische Daalders	″ 1,75 ″ 1,78
Zilver 1000 à 980	″ —,— ″ —,—
″ 900 ″ 700	f 104,20 à 105,—

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 14 Okt.

Tarwe: 133, 134 ℔ b. Poolsche f 316, 320; 126 ℔ ger. dito f 275; 130 ℔ Eyder f 273; 127 ℔ Vriessche f 255.

Rogge: 116, 120 ℔ Petersb. f 175, 182; 119 ℔ Arch. f 180.

ROTTERDAM, 13 Okt. Tarwe: 158/2 ℔ witb. Pools, f 310.

SCHIEDAM, 13 Okt. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ Pernau f 194 6/w.; 145/2 ℔ Libau f 180 3/m. — Gerst: 129/2 ℔ Libau f 170 kt., 173 3/m.; 129/2 ℔ Koersche f 168 kt., 170 6/w. — Moutwijn f 13.50; Jenever f 19,—; Amst. Proef f 20,25 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling f 0,40 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 13 Okt. Ondine (st.), Bordeaux.
VLIE, 11 Okt. Kröger, Willem, Hamburg.
HELVOET, 13 Okt. Van Heiningen, Erasmus, Basseing l. v. Brouwershaven.

UITGEZEILD:

TEXEL, 13 Okt. Twenthe (st.), Hull.
HELVOET, 13 Okt. Meijer, Duisburg, New-York.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 14 Oktober, in lading naar:

Mainz.	J. Hammer, Mainz N°. 3.
Madnh. en Ludwigh.	J. B. Haenlein, Franklin.
Keulen.	H. J. Wilson, Cöln N°. 20.
Franckfort.	Grunewald, Frankfort N° 17.
Manheim.	G. Itschert, Delphin.
Duisburg.	J. v. d. Poll, Diana.
Dusseldorp.	W. J. F. Wilson, Niederrhein N°. 11.
Urdingen.	B. L. Casimir, Sara.

AMSTERDAM, 8 Oktober, vertrokken naar:

Heilbron.	G. Mussig, Albert Schmidt.
Keulen.	Kostermann, Cölln N°. 11.
Urdingen.	W. Klaassen, Broedertrouw.
Keulen.	J. Knipping, Anna Catharina.
Ludwigsh., Mannheim en Heilbron.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Frankfort.	H. Bosman, Frankfort N°. 6.
Mannheim.	W. Bouwmeester, Carolina.
Wezel.	A. Balek, Alma.
Duisburg.	W. Lehnkering, Catharina.
Dusseldorp.	H. Polman, Niederrhein N° 4.
Maastricht.	G. van Bourden, Union.
Coblentz.	A. Grenshauser, Erzherzog Johann.
Mannh. en Ludwigh.	W. van der Poll, Europa.
Keulen.	H. Bern, Cöln N°. 13.
Maastricht en Luik.	P. van IJwaarden, Stad Amsterdam.

Rijnhoogte ARNHEM, 13 Okt. 5 p. 5 duim.
KEULEN, 13 ″ 3 vt. 9 ″

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 17 October, des avonds ten vijf ure.

1. Huis en Erf, Heerengracht, II 428. — 2. Het Terrein en Gebouwen, (*Machinale Broodbakkerij*) Tuin en Erve, Lindengracht, PP 42 en 43. — 3. Twee Huizen en Erven, Achtergracht, W 193 en 201. - 4. Zeven Huizen en Erven, als voren, in den Tweegebroedersgang, W 194 à 200; te zamen in slag. — 5. Huis en Erve, Korte Koningdwarsstraat, O 273. — 6. Dito, Houttuinen, Q 139, benevens drie Achterhuizen en Erven, als voren, in den Kippengang, Q 136 à 138. — 7. Dito, eerste Wittenburgerstraat, T 341. — 8. Dito, Egelantierstraat, NN 219. — 9. Huis en Tuin, aan den Overtoomschen Weg, N° 81. - 10. Twee Huizen met Tuinen, achter voorgaand Perceel, N° 82; te zamen in slag. — 11. Huis en Erve, Haarlemmerdijk, TT 433. — 12. Dito, Haarlemmerplein, UU 823. — 13. Dito, Nieuwe Looijersstraat, AA 268. — 14. Twee Achterhuizen en Erven, als voren, op het Turfdragershofje, AA 270 en 271. — 15. Huis, Achterhuis en Erve, Prinsengracht, EE 660. — 16. Huis, Achterhuis en Erve, Pijpenmarkt, E 408 en 409. — 17. Huis, Tuin en Erve, Overtoom, levendige zijde, N° 96b. — 18. Huis en Erve, Nieuwe Leliestraat, MM 178. — 19. Twee Huizen en Erven, Looijersgracht, in den Timmermansgang, GG 427 en 428. — 20. Pakhuis en Erf, Hekelveld bij den Nieuwendijk, L 566. — 21. Twee Huizen en Erven, Brouwersgracht, QQ 58 en 59. — 22. Huis en Erve, Oude Looijerstraat, GG 516. — 23. Dito, Bikkerstraat, VV 332. — 24. Dito, hoek Groote en Kleine Bikkerstraat, VV 356. — 25. Dito, Schipperstraatje, N 416. — 26. Dito, Jonkerstraat, N 101. — 27. Dito, Hekelveld, in het Kleine Hemelrijk, L 595. — 28. Dito, in de Zwartehandsteeg bij den N. Z. Voorburgwal, H 330. — 29. Dito, Gasthuismolensteeg, F 390.

Advertentiën.

(1901) Bevallen van eenen *ZOON*, G. B. KRANTZ, Echtgenoot van

E. MOORMANN.

BAARN, 13 October 1859.

(1902) Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, mijne kinderen en behuwd-kinderen, na tijdig voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden, mijn dierbare Echtgenoot, de Hoog Edel Gestr. Heer J. B. HEYLIGERS, Gepens^d Lt.-Kolonel der O. I. Artillerie, Ridder der beide Nederlandsche orden, in den ouderdom van 63 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van bijna 29 jaren.

GEERTRUIDENBERG, 2 October 1859. Wed. J. B. HEYLIGERS, geb. A. E. VAN WEELDEREN.

Wegens buitenlandsche betrekkingen is deze Advertentie eerst heden geplaatst.

Boekverkooping

op Maandag 17 October 1859 en drie volgende dagen door en ten huize van den Boekh. J. W. VAN LEEUWEN te Leyden, van eene fraaije verzameling **Godgel., Regtsgel., Geneesk., Natuurlijke Historie, Letter-, Taal-, Dichtkundige** en **Historische Boeken**, waarin vele voorname werken uitmunten. De Godgeleerde nagelaten door wijlen den Wel-Eerw. Heer P. W. HOEKSTRA, R. C. Pr. en Pastoor te Steggerdam.

De Catalogus is op *franco* aanvrage en gratis verkrijgbaar.

NB. Wie van de toegezondene Catalogus geen gebruik mogten maken, worden verzocht deze onder kruisband, met bijvoeging 3½ vel, *franco* terug te zenden. (1824)

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is voorhanden:

Exposition des principes du droit canonique, par S. E. Mgr. le Cardinal Gousset, Archevêque de Reims, 1 fort volume in 8° . . . f 3.50

Vie de Marie — Thérèse de France fille de Louis XVI, par M. Alfred Nettement, nouvelle édition revue et considérablement augmentée, 1 fort volume in 8° . . . f 3.00

Traité de la Législation des cultes et spécialement du culte catholique, ou de l'origine, du développement et de l'état actuel du droit ecclésiastique en France par M. Gaudry, 3 forts volumes gr. 8° . . . f 10.50

Praelectiones Juris Canonici habitae in seminario sancti Sulpitii annis 1857, 1858, 1859. 3 vol. in 12° . . . f 4.00

L'Église Romaine en face de la Revolution par Crétineau-Loly, ouvrage composé sur des documents inédits et orné de portraits dessinés par Staal, 2 forts volumes 8° . . . f 7.50

Tractatus de Jure Regularium ubi et de religiosis familus quæ vota solemnia vel etiam simplicia perpetua non habent auctore D. Bouix Theologiae et utriusque juris doctore 2 vol. in 8°. f 7.00

Tractatus de Judicus Ecclesiasticis ubi et de vicario generali episcopi auctore D. Bouix Theologiae et utriusque juris doctore 2 vol. 8°. f 6.00

Van de pers gekomen:

I° **KLEINE PROEVE VAN KETEL- EN KATTEMUZIEK**, UITGEVOERD ONDER HET ITALJAANSCH BALKON VAN DEN VOORTREFFELIJKEN KUNSTKENNER **LORD PALMERSTON**, DOOR **den Markies van Carabbas.**

Prijs . . . 10 Cts.

II° **GEEN KERKELIJKE BOUWKUNST zonder [illegible]**, Een woord aan allen [illegible]stellen in onze hedendaagsche Kerkbouw, door J. ALBERDINGK THIJM, [illegible] 9. EQ. S. GR. M.

Prijs . . . 30 Cts.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.